

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-05/02-34-55454-44-3/25

Sarajevo, 06. 03. 2025. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

n/r Elvedin Okerić, predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje, *dostavlja se*

ZASTUPNIČKO PITANJE:

Zastupnik Davor Čičić je u okviru 19. radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo, u skladu sa članovima 211. i 214. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 41/12- Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22- Ispravka i 47/24), postavio u pisanoj formi slijedeća zastupnička pitanja:

„1. Da li je istina da dostavljeni prijedlog novog NPP za zanimanje ekonomski tehničar u potpunosti mijenja karakter i suštinu Srednje ekonomske škole Sarajevo i da se učenicima uskraćuje horizontalna prohodnost unutar škole i vertikalna prohodnost prema fakultetima na način da se ukidanjem i smanjivanjem normi za općeobrazovne predmete smanjuje kapacitet za razvoj ključnih učeničkih kompetencija, funkcionalne pismenosti i spremnosti za polaganje prijemnih ispita na fakultetima, a pri tome ostavlja određen broj nastavnika bez norme i nastavnih predmeta.

2. Da li je istina da dostavljeni prijedlog novog NPP za zanimanje ekonomski tehničar ostavlja određeni broj profesorica i profesora bez norme i nastavnih predmeta na način da se ukidaju nastavni predmeti Njemački jezik, Fizika, Geografija i ekonomska geografija, Hemija u potpunosti, a da se broj časova nastavnih predmeta B/H/S jezika i književnosti, Engleskog jezika i Matematike značajno smanjuje? Stručno-teorijska nastava se po tom prijedlogu NPP-a svodi na 8 časova sedmično u odnosu na postojećih 13 časova bez obzira što je i do sada taj vid nastave bio koncipiran i realiziran u skladu sa evropskim standardima. Koji je razlog tome i koja je konkretna studija i analiza rezultirala ovakvim prijedlogom novog NPP-a za zanimanje ekonomski tehničar u Srednjoj ekonomskoj školi u Sarajevu?

3. Da li smatrate da ponuđeni prijedlog NPP-a za zanimanje ekonomskog tehničara može dugoročno narušiti teško stečenu reputaciju Srednje ekonomske škole u Sarajevu na način da postane manje zanimljiva i atraktivna učenicima za upis zbog smanjenje horizontalne i još važnije vertikalne prohodnosti prema fakultetima i da li smatrate da se na ovaj pomenuti način indirektno pomažu i privatne srednje ekonomske škole koje već postoje u Kantonu Sarajevo i tu mogućnost nude čime bi postale zanimljivije i atraktivnije za upis?

4. Da li imate plan rješavanja radno pravnog statusa vrijednih profesora koji bi na ovaj način ostali bez predmeta i norme uvođenjem ovakvog prijedloga NPP-a?“

ODGOVOR: Odgovore na pitanja zastupnika Davora Čičića dostavljamo hronološkim slijedom kako su postavljena:

1. Prijedlog Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar uspostavlja horizontalnu povezanost sa drugim ekonomskim školama u Kantonu Sarajevo, harmonizirajući njihove programe.

Član 22. stav (2) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/24) (u nastavku teksta: Zakon) propisuje da srednja škola može biti: a) gimnazija, b) srednja umjetnička škola, c) srednja škola za stručno obrazovanje i obuku i to: 1) srednja tehnička škola i 2) srednja stručna škola, d) srednja vjerska škola, e) srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju i f) srednjoškolski centar sastavljen od dvije ili više vrsta škola, pri čemu je JU Srednja ekonomska škola klasificirana kao srednja tehnička škola. Ova klasifikacija osigurava jednakost u vertikalnoj prohodnosti prema visokoškolskim obrazovnim ustanovama, pružajući učenicima iste mogućnosti kao i učenicima drugih srednjih tehničkih škola.

2. Iako je u prijedlogu Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar došlo do promjena u broju sati pojedinih nastavnih predmeta, to nije učinjeno proizvoljno, već na osnovu analize potreba tržišta rada i u skladu sa reformom srednjeg stručnog obrazovanja u Kantonu Sarajevo. Promjena broja sati je imala za cilj jačanje stručnih kompetencija učenika i usklađivanje sa drugim tehničkim školama. Pa tako, umjesto nastavnog predmeta Njemački jezik, uveden je nastavni predmet Poslovni njemački jezik, s manjim fondom nastavnih sati, jer se prethodni fond sati nije pokazao primjerenim za zanimanje ekonomski tehničar odnosno, prethodni fond sati bio je primjeren nastavnim planovima i programima za gimnazije.

Takođe, umjesto nastavnog predmeta Fizika uveden je nastavni predmet Ekonomofizika, fokusiran na primjenu fizike u ekonomiji. Ovo je učinjeno jer se opšta fizika nije pokazala relevantnom za zanimanje ekonomski tehničar.

U Nastavnom predmetu Geografija i Ekonomska geografija zadržana je Geografija kao općeobrazovni predmet, a teme vezane za ekonomsku geografiju bi se obrađivale u okviru postojećeg predmetnog kurikuluma. Nastavni predmet Hemija nije zadržan zbog toga što nije relevantan za zanimanje ekonomski tehničar, ali je uveden nastavni predmet Poznavanje robe, koji uključuje elemente hemijske struke i prilagođen je specifičnostima zanimanja ekonomski tehničar te je osigurana stručna kompetencija nastavnika, s obzirom da je predviđeni profil nastavnika: hemičar.

U prijedlogu Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar, optimiziran je broj časova nastavnih predmeta: Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost, Engleski jezik i Matematika, u skladu sa drugim srednjim tehničkim školama. Značajno su pojačane matematičke kompetencije učenika kroz uključivanje specifičnih nastavnih predmeta kao što su: Statistika, Ekonomska matematika i Računovodstvo. Prosječan broj sati stručno-teorijske nastave (10 sati) i praktične nastave (10 sati) osigurava ravnotežu između teorijskog znanja i praktične primjene, što je u skladu sa savremenim pedagoškim pristupima. Analiza za razvoj Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar uključivala je analizu najboljih praksi u regiji i Europi, s ciljem prilagođavanja njihovog iskustva specifičnostima našeg obrazovnog sistema i podrške dualnom obrazovanju.

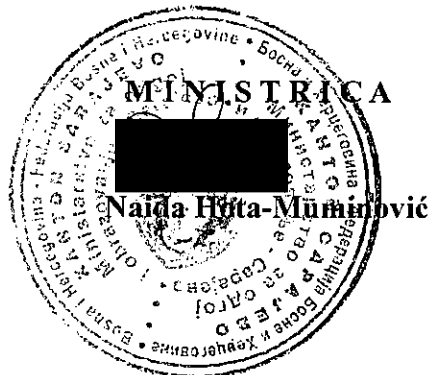
3. Prijedlog Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar ne može narušiti reputaciju JU Srednja ekonomska škola, koja kao i svaka druga obrazovna ustanova, gradi svoj ugled na temelju kvalitete rada nastavnika, uspjeha učenika, uključenosti u lokalnu zajednicu, a ne isključivo na osnovu nastavnog plana i programa. Takođe, prijedlog Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar je usklađen sa pravnim propisima i ne smanjuje vertikalnu prohodnost učenika. Član 3. stav (2) tačka d) Zakona propisuje da odgoj

i obrazovanje u školi omogućava horizontalnu i vertikalnu prohodnost unutar bosanskohercegovačkog obrazovnog sistema i fleksibilnost u okvirima međunarodnih obrazovnih sistema, što znači da se nijedna srednja tehnička škola ne stavlja u nepovoljan položaj po pitanju nastavka obrazovanja na visokoškolskim obrazovnim ustanovama. Povećanje atraktivnosti privatnih škola indirektno je posljedica faktora kao što su različiti obrazovni pristupi, marketinške strategije i finansijske mogućnosti. Prijedlog Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar fokusiran je na unapređenje kvalitete obrazovanja. Želimo istaći da se prema zvaničnim podacima JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“, na njihovoj evidenciji nalazi 1.677 nezaposlenih ekonomskih tehničara. Podsjećamo da prema Planu upisa u prvi razred srednjih škola u Kantonu Sarajevo se godišnje upisuje 144 učenika za zanimanje ekonomski tehničar, te je u tom svjetlu broj od 1.677 nezaposlenih ekonomskih tehničara iznimno veliki i predstavlja dugogodišnju akumulaciju, te zahtjeva i izmjenu Nastavnog plana i programa sve s ciljem povećanja kompetencija učenika i njihovog uspješnog uključivanja na tržište rada ili na visoko obrazovanje, a ne na evidenciju nezaposlenih osoba.

4. Donošenjem Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar, nastavnici ne bi ostali bez nastavnih predmeta, već bi se umanjio fond sati za pojedine nastavne predmete. Radno-pravni status radnika uređuje se Kolektivnim ugovorom za djelatnost srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 38/22; 47/22 Ispravak; 28/23; 31/23 Ispravak, 7/24 i 39/24).

Ministarstvo je informisalo JU Srednja ekonomska škola Sarajevo, akt broj: 11-05-34-94-69/24 od 26.02.2025. godine, da će provesti dodatne analize važećeg Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar, tako da se neće pristupiti donošenju novog Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar u školskoj 2025/2026. godini. Cijeneći potrebu brzog prilagođavanja promjenama u privredi, kao i potrebe poslodavaca, Ministarstvo će nastaviti raditi na inoviranju Nastavnog plana i programa za zanimanje ekonomski tehničar, kako bi učenici imali primjenjiva znanja i bili spremni za svijet rada.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu,
- a/a.